

Handläggare
Krehla Runa
Sundequist Karin

Datum
2016-05-30

Diarienummer
KTN-2015-0125

Kulturnämnden

Uppsala kulturskola – slutrapport pilotprojekt läsåret 2015/2016

Förslag till beslut

Kulturnämnden föreslås besluta

att ta emot slutrapport om pilotprojekt kulturskola läsåret 2015/2016

att låta verksamheten El Sistema fortsätta som ett utvecklingsprojekt under läsåret 2016/2017 inom ramen för Uppsala Kulturskola, samt

att ge kulturförvaltningen i uppdrag att utreda de framtida formerna för El Sistema i Uppsala kommun.

Sammanfattning

Kulturnämnden beslutade 2015-06-11 § 120 (KTN-2015-0125) att genomföra ett pilotprojekt läsåret 2015/2016 med befintliga musik- och kulturskoleaktörer, som en del i att utveckla lokala kulturskolor i enlighet med IVE 2015-2018 (Inriktning, verksamhet, ekonomi). I föreliggande ärende presenteras en slutrapport angående pilotprojektet. Kulturförvaltningen föreslår att verksamheten El Sistema fortsätter som utvecklingsprojekt inom ramen för Uppsala Kulturskola under kommande läsår samt att de externa aktörerna hänvisas till att söka ordinarie verksamhetsbidrag för fritidsverksamhet för barn och unga.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog i december 2015 IVE 2015-2018 (Inriktning, verksamhet, ekonomi) där kulturnämnden ges i uppdrag att utveckla lokala kulturskolor för att göra barn och ungas kulturutövning mer tillgänglig och likvärdig. Nämnden beslutade 2015-04-23 § 72 (KTN-2015-0125) om ett pilotprojekt under läsåret 2015/2016.

Kulturförvaltningen initierade under läsåret 2015/2016 ett pilotprojekt i begränsad omfattning med de befintliga aktörerna inom kommunens musik- och kulturskoleverksamhet. Syftet med pilotprojektet var utöver att bredda verksamheten också att testa och introducera en ny gemensam webbplats.

Slutrapport pilotprojekt kulturskola läsåret 2015/2016

Studiefrämjandet erbjöd i sin del av pilotprojektet konceptet CreActivity, vilket bestod av öppna prova på-verksamheter inom dans, hantverk och musik på Gränbyskolan och i Sävja kulturcentrum. Organisationen beviljades ett bidrag om 1 340 tkr och planerade att nå 260 elever/termin. Det framgår inte i förslaget om det handlar om 260 elever på återkommande basis eller 260 elever med enstaka besök i öppna prova på-verksamheter.

De redovisade deltagarsiffrorna från Studiefrämjandet är något oklara, dels på grund av den öppna formen på verksamheten där besökare kommer oanmälda och inte behöver följa en hel kurs, dels då vissa ledare räknat unika besökare, medan andra räknat besök per tillfälle men inte följt upp vilka av dessa som är unika besökare. En uppskattning utifrån redovisade siffror är att verksamheten haft ett genomsnitt per termin på 200 unika besök och 40 återkommande elever.

Österledskyrkans Musikskola har provat att bredda sin verksamhet med gruppundervisning i drama, för barn i åk 1-3 och för barn i åk 4-6. Främst har man informerat om verksamheten till barn i Fredrika Bremerskolan och Gamla Uppsala skola samt i Österledskyrkans egen fritidsverksamhet. Enligt Österledskyrkans förslag till pilotprojekt skulle projektet omfatta totalt 120 elever under läsåret 2015/2016 med ett bidrag om 240 tkr. Organisationen redovisar att man haft totalt 29 elever under läsåret.

Uppsala Musikskola har som pilotprojekt drivit El Sistema-verksamhet för förskoleklasserna i Västra och Östra Stenhagenskolan. Alla elever i dessa klasser ingick som målgrupp i det ursprungliga förslaget, för vilket det utgick en ersättning om 1 106 tkr, och alla dessa elever deltog som planerat, 89 elever totalt.

Uppbyggnaden av en gemensam webbplats enligt tidigare beslut är beroende av vilken form den slutliga kulturskolan får, vilket enligt nämndbeslut ska utredas vidare av förvaltningen, KTN-2015-0125, 2016-04-21 § 68.

Förvaltningen föreslår att El Sistema fr.o.m. hösten 2016 fortsätter som utvecklingsprojekt inom ramen för Uppsala Kulturskola, samt att Studiefrämjandet och Österledskyrkan hänvisas till att söka ordinarie verksamhetsbidrag för fritidsverksamhet för barn och unga, för projekt som de vill vidareutveckla.

Se slutrapport i bilaga.

Ekonomiska konsekvenser

I 2016 års budget finns 5 000 tkr avsatt för kulturskola. Enligt nämndens beslut om pilotprojektens utformning avsätts 1 300 tkr av dessa för vårterminen 2016, KTN-2015-0125 2015-06-11 § 120.

Kulturförvaltningen

Sten Bernhardsson
Direktör, chef för kulturförvaltningen

Bilaga Slutrapport pilotprojekt kulturskola läsåret 2015/2016

Slutrapport pilotprojekt kulturskola läsåret 2015/2016

2016-05-30 Version 5

Susanne Qvist, Karin Sundequist, Runa Krehla
Avdelningen för strategi & omvärld

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	3
Projektförberedelser	3
Studiefrämjandet	3
CreActivity	3
CreActivity - Designlabbet	4
Creativity – Hiphop	6
Creativity – Hiphop/Streetdance	7
CreActivity – Rikken	7
Uppsala Musikskola	9
El Sistema	9
Österledskyrkan	11
Dramaverksamhet	11
Webbplats för kulturskolan	12
Förvaltningens kommentar	12

Bakgrund och syfte

Kommunfullmäktige antog i december 2015 IVE 2015-2018 (Inriktning, verksamhet, ekonomi) där kulturnämnden ges i uppdrag att utveckla lokala kulturskolor för att göra barn och ungas kulturutövning mer tillgänglig och likvärdig. Nämnden beslutade om ett pilotprojekt under läsåret 2015/2016, 2015-04-23 § 72 (KTN-2015-0125).

Kulturförvaltningen initierade under läsåret 2015/2016 ett pilotprojekt i begränsad omfattning med de befintliga aktörerna inom kommunens musik- och kulturskoleverksamhet. Syftet med pilotprojektet var utöver att bredda verksamheten samt att testa och introducera en ny gemensam webbplats, också att erfarenheterna från verksamheten skulle kunna bidra till utvecklingen av den riktiga kulturskolan.

Projektförberedelser

Uppsala Musikskola, Studieförbundet och Österledskyrkan bjöds in att komma med förslag till pilotprojekt som kompletterade deras kultur- och musikskoleverksamhet. I förslagen fanns en kortfattad beskrivning av hur projekt skulle kunna utformas, samt den uppskattade kostnaden för projekten. Förslagen behandlades sedan av den politiska styrgruppen och lades fram till kulturnämnden för beslut 2015-06-11 § 120 (KTN-2015-0125).

Uppsala Musikskola avsåg att etablera det sociala musikprojektet El Sistema i Stenhagen och erbjudandet omfattade ca 90 barn i förskoleklass. Österledskyrkan erbjöd dramaundervisning för 20-60 barn i årskurserna 1-6 i Gamla Uppsala. Studieförbundets erbjudande omfattade initialt fyra stadsdelar med verksamhet i fyra olika spår för sammanlagt 520 barn i åldrarna 6-20 år.

Kulturnämnden beslutade att förslagen från Uppsala musikskola och Österledskyrkan skulle antas i sin helhet, samt att Studieförbundets förslag skulle antas gällande stadsdelarna Sävja och Gränby. Pilotprojektet skulle enligt beslutet utvärderas i slutet av vårterminen 2016.

I de överenskommelser som skrevs angavs att verksamheterna skulle marknadsföras av de enskilda aktörerna själva i deras befintliga kanaler, i enlighet med den kommunikationsplan som togs fram av kommunen i samband med projektet.

Studieförbundet

CreActivity

<i>Beviljat bidrag</i>	<i>1 340 tkr</i>
<i>Förväntat antal elever/termin</i>	<i>260</i>
<i>Utfall antal elever/termin</i>	<i>Unika besök ca 200 Återkommande ca 40*</i>
<i>Faktiska projektkostnader</i>	<i>1 300 tkr</i>

**De redovisade deltagarsiffrorna är något oklara, pga. den öppna formen på verksamheten där besökare kommer oanmälda och inte behöver följa en hel kurs, samt pga. att vissa ledare räknat unika besökare, medan andra räknat besök per tillfälle men inte följt upp vilka av dessa som är unika besökare.*

Studieförbundet presenterade i sin del av pilotprojektet konceptet CreActivity, vilket bestod av flera olika prova-på-verksamheter kallade Designlabbet, Hiphop, Hiphop/Streetdance och Rikken. Syftet

med verksamheterna var att attrahera fler barn och unga till skapande verksamhet, genom att sänka trösklarna för att komma in i verksamheten.

Enligt projektförslaget skulle verksamheten ske i flera steg, där eleven stegvis tas in i ämnet, först genom öppna prova-på-verksamhet, och sedan slussas in i regelrätta kurser med mer avancerad utveckling. Pilotprojektet skulle då handla om det första steget i processen.

Studiefremjandet ville enligt det ursprungliga förslaget ha verksamhet i Gottsunda, Nyby/Gränby, Stenhagen och Sävja, och de räknade med att nå 520 elever/termin till en kostnad av 1 340 tkr. Nämnden beslutade om att pilotprojektet skulle förläggas enbart i Nyby/Gränby och Sävja och därmed nå 260 elever, med ett bidrag till Studiefremjandet om 1 340 tkr. Det framgår inte i beslutet om det handlar om 260 elever på återkommande basis eller 260 elever med enstaka besök i öppna prova-på-verksamheter.

Pilotprojektet har genomförts i Gränbyskolan och Sävja kulturcentrum. Enligt projektförslaget skulle prova-på-verksamheterna pågå vid sex tillfällen per omgång, löpande en gång i veckan under en termin.

CreActivity - Designlabbet

Designlabbet är en öppen kreativ verksamhet där deltagarna får prova på animation, digitalfoto, manga, konst, design och slöjd.

Hösten 2015

Designlabbet hade verksamhet under 12 träffar i Gränby och 14 träffar i Sävja med varierande besöksstatistik från inga alls i Gränby upp till 20 barn och unga i Sävja. Den totala besöksiffran i Gränby var 49 personer och i Sävja 121. De flesta deltagarna var återkommande. Till träffarna i Gränby kom barn från åk 4-5 och i Sävja gick de flesta i åk 6.

Man försökte ha workshops vid två tillfällen på fritidsklubben i Gränby. Vid det första tillfället skedde en planeringsmiss och alla barn var på en annan aktivitet så ingen kom dit. Vid det andra tillfället var den ordinarie fritidsledaren borta och enbart en deltagare dök upp.

Mötet med fritidsklubbens personal var annars mycket positiv. De tog ofta med några barn till Designlabbetts verksamhet innan de gick vidare till Sportis (prova-på-verksamhet med olika idrotter för barn i åk 3-6, finansierad av kulturnämnden). Man upplevde att all personal på alla ställen var väldigt entusiastisk och stöttande.

Ledarna upplevde problem med lokalerna i både Gränby och Sävja. I Gränby kunde dörrlåset inte hållas i upplåst läge, utan ytterdörren fick ställas upp. Eftersom man erbjöd en drop-in-verksamhet och därmed hade dörren öppen hela kvällen blev det väldigt kallt i rummet. Det var också svårt för deltagarna att hitta rätt, då det inte fanns skyltar eller ordentlig belysning vid lokalerna kvällstid. Efter höstlovet fick man också byta sal pga. ett målningsarbete, och hänvisades till en sal med sämre förutsättningar för verksamheten.

I Sävja var salen upptagen av skolan fram till kl. 15 när Designlabbet var tänkt att starta, vilket försenade verksamheten. Det var även här svårt för deltagarna att hitta till verksamheten, eftersom dörren i korridoren som ledde till salen såg låst ut. Man måste trycka ner nödhandtaget för att öppna vilket var förvirrande för nya deltagare.

Ledarna upplever att det var för bråttom med projektet i början och det kändes stressigt och rörigt. Det hade behövts lite mer tid i början för marknadsföring och etablering i skolorna. Att det inte funnits tillräckligt med tid att planera visade sig genom att t ex lokalerna har varit dubbelbokade. I Gränby krockade verksamheten också med Sportis.

Det var svårt att nå en äldre målgrupp trots att de haft workshops på bildlektioner i högstadiet. Det kom inga deltagare över 12 år. Man försökte dela upp tiden i två med en yngre grupp i början och en äldre den senare tiden. I Gränby blev det tomt efter att de yngre hade gått. I Sävja hade man en yngre grupp som var där hela tiden fram till kl. 19.

Den snabba starten av projektet underlättades dock av att man redan hade ett etablerat koncept från andra stadsdelar och en etablerad kontakt med personalen i Sävja kulturcentrum.

Våren 2016

Under våren har Designlabbet i Gränby haft 28 unika besök varav 3 har varit återkommande. Man har träffats vid totalt 16 tillfällen, i Gränbyskolans tekniksal och på Gränbybiblioteket. I Sävja kulturcentrum har man haft 158 unika besökare varav 12 har varit återkommande.

I Gränby upplevde ledarna en fortsatt svårighet att få deltagare till Designlabbet, vilket enligt ledarnas uppfattning berodde på lokalens placering. De flesta av deltagarna kom från mellanstadiet och Gränbyskolan, som är en högstadieskola, upplevdes som otillgänglig för de yngre barnen. Det har dock funnits ett bra samarbete med fritidsgårdens personal på Gränbyskolan.

Man har inte stött på några särskilda svårigheter i Sävja utöver de utmaningar som man ställts inför generellt under pilotens gång. Arbetet har flutit på bra och verksamheten har varit välbesökt. Ledarna menar att det beror på att Sävja kulturcentrum är en levande, välbesökt plats med många andra aktiviteter och närhet till flera skolor. Det är lätt för deltagare att ta sig dit själva och de känner sig hemma i lokalerna. Det beror enligt ledarna sannolikt också på att Designlabbet har hunnit bli en mer etablerad verksamhet under projektets gång.

Utmaningar och styrkor

Ledarna anser att det är svårt att uppnå en långsiktighet i planeringen av en öppen verksamhetsform. Pedagogiken och kvaliteten på undervisningen blir lidande när man inte vet hur många deltagare som dyker upp och som återkommer.

Ett annat problem ledarna upplevt är det breda åldersspann som man valde att rikta sig till. Det är svårt att ha en verksamhet anpassad för så många olika åldrar. Aktiviteterna lockade främst barn i mellanstadieåldern, och enstaka yngre barn. Man tror att fler ungdomar skulle lockas av verksamheten om den bedrevs i kursform.

På det stora hela känner sig ledarna nöjda med vad verksamheten har åstadkommit under projektets gång. Deltagarna har hunnit prova på många olika aktiviteter och varit engagerade och entusiastiska. Man tror att en avgiftsfri verksamhet har varit behjälplig för det höga antalet deltagare. Terminen kommer att avslutas med en gemensam utställning som är öppen för allmänheten.

CreActivity – Hiphop

I CreActivity – Hiphop får deltagarna prova på att rappa, scratcha, mixa, spela in och skriva texter, i form av en öppen verksamhet.

Hösten 2015

I Sävja hade man två återkommande besökare. I Gränby pendlade besökarantalet mellan två och tio besökare per tillfälle, med yngre deltagare den första timmen. När de yngre gick till Sportis kom de äldre deltagarna och stannade till lektionens slut. Verksamheten ägde rum i de musikstudior som finns i Sävja kulturcentrum respektive fritidsgården på Gränbyskolan, med tio träffar på båda platserna.

Ledarna upplevde många problem och svårigheter med verksamheten. I början hade de svårt att nå deltagare, eftersom Studieförbundet inte riktigt hunnit med några marknadsföringsinsatser. De flesta hade ingen aning om att verksamheten fanns där eller vad som erbjöds. I Gränby hade man också svårt att behålla de yngre deltagarna då kurstillfällena krockade med andra aktiviteter, som Sportis.

Vid några tillfällen kände ledarna sig underbemannade när det var stökigt bland ungdomarna. I Gränby fungerade det bra då man fick hjälp och stöd av personal på plats men i Sävja har det inte funnits någon man har kunnat vända sig till. Ledarna upplevde också att det var svårt att få kontakt med personalen i Sävja kulturcentrum när de behövde hjälp med utrustningen.

Våren 2016

Under våren planerades 18 träffar i Gränby respektive Sävja. I Sävja valde man dock att avsluta verksamheten i mitten på mars pga. arbetsmiljörelaterade problem. I Gränby har man haft 20 unika besökare varav fem har varit återkommande. I Sävja har man haft tre unika besök varav två har varit återkommande deltagare.

I Sävja har verksamheten stött på flera problem. Framförallt har ledarna upplevt att de inte är önskade eller välkomna. Upprepade gånger har verksamheten i studion störts och förstörts av besökare som inte är där för att delta i aktiviteten. Man upplever att man inte fått någon hjälp eller gensvar från fritidsgårdens personal när man tagit upp problemen. Svårigheterna att genomföra projektet kulminerade i mars då ledarna fick motta direkta hot från äldre ungdomar/unga vuxna som hänger utanför studion. Efter detta valde man att avsluta verksamheten då den inte längre kunde genomföras under trygga och säkra förhållanden.

Verksamheten i Gränby har fungerat bra tack vare personalen på plats som verkligen ansträngt sig för att aktivera de ungdomar som ledarna upplevt som problematiska under och efter skoltid. Ledarna har upplevt att verksamhetens närvaro har uppskattats, att den tilltalar ungdomarna och utmanar dem att göra något av de åsikter och känslor de har.

Utmaningar och styrkor

Ledarna ansåg det vara svårt att få en kontinuitet när deltagarantalet pendlade från gång till gång. Inför framtiden föreslår de att man istället bokar in några deltagare timvis så att man kan fokusera på en mindre grupp i taget. Man tror att detta skulle effektivisera verksamheten, då man t ex skulle kunna planera i förväg beroende på ålder och nivå hos deltagarna.

CreActivity – Hiphop/Streetdance

I CreActivity – Hiphop/Streetdance får deltagarna lära sig grundsteg och rörelser i breakdance och streetdance.

Hösten 2015

Man hade 12 träffar i Gränbyskolans aula och 12 träffar i Sävjas fullt utrustade danslokal ”allrummet” i kulturcentrum. I Gränby hade man fyra till fem deltagare per gång varav tre var återkommande. I Sävja kom sex deltagare per gång varav fyra var återkommande.

I både Sävja och Gränby upplevde man att det varit svårt att locka deltagare. Detta tror ledarna bland annat berodde på att projektet kom igång väldigt fort vilket gjorde det svårt att hinna planera och göra ordentliga marknadsföringsinsatser. Man upplevde inte heller att kommunikationen med skolan fungerade särskilt bra.

I Gränby hade man problem med lokalen. Aulan har bristfällig ventilation vilket inte fungerar bra när man ska dansa och röra på sig. Tillgängligheten har inte heller varit optimal eftersom skolan var låst under de tider då verksamheten varit igång. Det var även svårare att nå ut till killar än tjejer i Gränby eftersom fritidsgården bara hade öppet för tjejer de kvällar dansverksamheten ägde rum. I Sävja var det överhuvudtaget svårare att nå ut till tonåringarna än i Gränby.

Våren 2016

Under våren har man haft 20 träffar i Gränbyskolans café respektive på Sävja kulturcentrum. I Gränby har man haft tio unika besök och åtta återkommande deltagare. I Sävja har man haft fem unika besök och fyra återkommande deltagare.

Problemen med lokal i Gränby har fortsatt under våren. Lokalen är inte anpassad för dans och rörelse, det finns inga fönster, bristfällig ventilation och avsaknad av speglar. Man har ibland fått använda en TV-apparat som spegel. Det har varit utmanande att motivera deltagarna i denna lokal. I Sävja har svårigheten varit att få dit deltagare trots marknadsföringsinsatser i skolan och på området. Samarbetet med Sävja kulturcentrum har fungerat bra.

Utmaningar och styrkor

Ledarna anser att projektet är en god idé men att det är svårt att ha drop in i en dansverksamhet. Det blir rörigt och ”mer som en fritidsgård än en lektion”. För att man ska kunna ha dansklasser tror ledarna att det behövs någon sorts anmälan för att deltagarna ska komma i tid och känna att det är en seriös dansklass. Inför framtiden föreslår ledarna att ha alla verksamheter på samma dag, om man vill ge någon sorts helhetsbild av projektet och synliggöra det mot ungdomar. I Gränby tycker ledarna även att all verksamhet skulle behöva samlas till fritidsgården för att enklare nå ut till ungdomarna.

CreActivity – Riggen

CreActivity Riggen är skapande musikproduktion där deltagarna får prova på att skapa låtar, skriva låttexter, testa instrument och spela in. De blir introducerade till inspelningsteknik och eget skapande genom inspirationsfilmer.

Hösten 2015

Totalt ca 20 personer deltog i verksamheten. Man hade ca tio återkommande deltagare under 12 tillfällen i Gränby respektive Sävja. Man hade även en visningskväll på Grand i samband med en konsert där.

Pilotprojektet mottogs enligt ledarna med intresse och positivitet från deltagarna. Den frivilliga undervisningen och aktiviteterna gjorde det lätt att få ett dynamiskt deltagande med engagemang.

Den största utmaningen för verksamheten Riggen har varit att nå ut med information om verksamheten, främst i Sävja. Det har lett till få deltagare i den stadsdelen. I Gränby har allt fler deltagare strömmat till allt eftersom.

Ett annat problem har varit tiderna, främst i Sävja. Verksamheten ligger på en tid där det har varit lite rörelse och få människor i Kulturcentrum. I Gränby har det funnits problem med stökighet i huvudsak i området runt skolan. Krossade fönster och gängbildning efter stängningstid har lett till viss försiktighet hos lärare och personal.

Man har märkt att möjligheten att få pröva på musik och studioinspelning på riktigt har uppskattats av deltagarna och gett dem en helt ny erfarenhet. Musik som ett alternativ eller komplement till sport och andra aktiviteter breddar utbudet och skapar nya möjligheter i de här områdena.

Våren 2016

I både Gränby och Sävja har man haft tre unika besök och två återkommande deltagare. 18 träffar planerades äga rum på respektive plats.

Även inom Riggen har verksamheten i Sävja lagts ned i mars, då ledarna upplevt en hotfull stämning och uppger att projektets personal har blivit sexuellt trakasserade. Utrustningen i studion har även blivit vandaliserad. På grund av denna ohållbara arbetsmiljö lades därför projektet ner.

Utmaningar och styrkor

Ledarna upplever att själva projektet och konceptet är en god idé. Intresset för hiphopmusik är utbrett bland barn och unga i både Sävja och Gränby. En grupp barn från mellanstadiet som deltog i verksamheten sa: "Vi behöver kunna syssla med det här. Eftersom det är så mycket problem här för oss håller vi på att hamna på glid."

Ledarna menar att det finns ett starkt behov och intresse att bygga vidare på och bredda musikverksamheterna i dessa stadsdelar. Man tror att ett mer långsiktigt kursupplägg skulle gynna verksamheten, då undervisning i musikproduktion kräver avancerade tekniska resurser och planering. Ledarna tror också att en avgift skulle gynna deltagarnas motivation.

Uppsala Musikskola

El Sistema

<i>Utökade interna medel</i>	<i>1 106 tkr</i>
<i>Förväntat antal elever/termin</i>	<i>90</i>
<i>Utfall antal elever/termin</i>	<i>89</i>
<i>Faktiska projektkostnader från interna medel</i>	<i>1 106 tkr</i>

Uppsala Musikskola har i detta pilotprojekt introducerat El Sistema-pedagogiken i sin verksamhet. El Sistema är ett socialt musikprojekt grundat i Venezuela 1975, som spridits till flera länder i världen och som finns i 15 kommuner i Sverige, drivna av kommunernas musik- och kulturskolor. Syftet är att skapa en social miljö kring musikundervisningen som stärker barnens självkänsla. Man lägger kraft på att elevernas familjer ska känna delaktighet. Uppsala Musikskola har förlagt instrumental- och sångundervisning hos förskoleklasserna på Västra och Östra Stenhagenskolorna, två eftermiddagar i veckan. Utöver de interna medel som tilldelats projektet har musikskolan också erhållit stöd från Musikens Hus vänner.

Hösten 2015

89 elever i förskoleklasser från Östra och Västra Stenhagenskolorna deltog under skolterminen enligt ett särskilt veckoschema, med tre lektionstillfällen och en familjeträff varje vecka under hösten. Lektionerna ägde rum på elevernas ordinarie skolor, medan familjeträffarna genomfördes i Västra Stenhagenskolan, i anslutning till Stenhagens Bildnings- och Kulturcentrums foajé.

Eleverna besökte Uppsala Konsert & Kongress där de fick vara med på repetitioner med Uppsala kammarorkester och träffa musiker. Barnen medverkade också i fem konserter under terminen.

På Östra Stenhagenskolan deltog ett stort antal förskoleklasserelever – 61 barn som delats in i tre grupper – och med undervisning i vanliga klassrum blev ljudnivån hög och vissa barn fick svårigheter med koncentrationen. Ledarna upplevde det vidare som svårt att engagera alla deltagande elever att vara med på familjeträffarna. I snitt återkom ett 30-tal elever varje gång, vilka med föräldrar och morföräldrar blev en grupp om 50-60 personer.

Ledarna känner att de fick ett positivt gensvar från pedagoger på skolan, från barnens föräldrar och från barnen själva. Samarbetet med skolledningen och Stenhagens Bildnings- och Kulturcentrum fungerade mycket bra. Skolledningen satsar på att genomföra en musikprofil genom El Sistema. Studiebesöken på UKK var mycket lyckade, och besöken från Musik i Uppland fungerade väldigt bra.

Svårigheter uppstod ibland med schemalaggningen för pedagogerna på grund av olika stor omfattning i tjänsterna. Detta ledde till att man under vårterminen valde att lägga ut två lektionstillfällen per vecka istället för tre, vilket ger mer tid till planering av schemat för pedagogerna. Aktiviteter för elever med särskilda behov har vidare behövt utvecklas inom projektiden.

Östra Stenhagenskolan drabbades av ett inbrott i slutet av terminen vilket gjorde att man blev av med instrument och en ljudanläggning som köpts in till projektet.

Musikskolans ledare känner sig glada och stolta över vad de åstadkommit med verksamheten. Man har intrycket av att barnen får med sig en känsla att sång, musik och rörelse är en naturlig del av vardagen i skolan. Deltagarna tycks uppskatta familjeträffarna och att man får sjunga och delta tillsammans.

Våren 2016

Även under våren har ledarna träffat 89 barn två gånger i veckan. Familjeträffarna har fortsatt att locka ett trettiotal barn varje vecka som med sina familjer blir ca 50-60 personer. Som mest har det varit 80 - 100 personer vid barnens konsertframträdanden.

Under projektets gång har det varit en hög arbetsbelastning för lärarna, och man har därför under våren övergått till att träffa grupperna i halvklass vilket har genererat lugnare och tryggare lektioner. Ledarna har en detaljerad och sammanhållande lektionsplanering med aktuella låtar som skickas ut digitalt till klasslärarna och ibland föräldrar. Det har visat sig vara en bra stomme för utveckling och transparens.

Barnen kommer före sommaren att ha haft åtta konserter, vilket har varit lite mycket för dem. Det kommer ledarna i framtiden att planera bättre så att eleverna har något färre konserter men mer sammanhängande utveckling.

Utmaningar och styrkor

Utmaningar har bland annat varit kommunikationen med skolan kring skolverksamhet som ibland krockat med El Sistema. Det har också funnits ett behov av mer planeringstid tillsammans med alla pedagogerna. Man strävar efter att planera in ett pedagogiskt/konstnärligt råd mera regelbundet i framtiden.

Musikskolan har upplevt ett väldigt fint möte från skolorna och deras rektorer. Det allmänna intrycket är att man tillsammans med skolans personal och familjerna bygger kunskap och musikglädje från grunden. Till exempel så övar skolpersonalen spontant låtarna med barnen, även när El Sistema-pedagogerna inte är där. Verksamheten har en mycket fin kontakt med barnen och deras familjer. Flera återkommer till familjeträffarna.

Musikskolan upplever att El Sistema har fått ta plats på skolan och bli en naturlig del i det dagliga skolarbetet, som vilket annat ämne som helst. Exempelvis hade barnen, med sina frigolitfioler, en öppen repetition med kammarsolisterna på ett "torg" på Östra skolan i februari, vilket skapade nyfikenhet hos de andra barnen och lärarna. Trio-X och barnen spelade i musiksalen med dörrarna öppna vilket berikade den övriga skolan.

Något som enligt musikskolan också har gått väldigt bra är samarbetena med de tre olika ensemblerna från Musik i Uppland. Barnen har haft en stor behållning av att träffa dem och spela och sjunga med dem. Det passar väldigt bra att barnen får bekanta sig med ensemblerna som ju också utgör sektioner i Kammarorkestern.

Barnen fick ett fint bemötande av orkester och personal vid mötena med Kammarorkestern. Musikskolan hoppas på ett närmare samarbete med orkestern i framtiden, där barnen på ett pedagogiskt sätt får ta del av musikernas och dirigentens kunskaper. Barnen fick nu istället njuta av att lyssna på musiken de repeterade vilket också blev en fin upplevelse. Man planerar en repetitions- och konserthelg i idrottshallen med Kungliga Akademiska Kapellet i december där barnen spelar sida vid sida med de vuxna.

Österledskyrkan

Dramaverksamhet

<i>Beviljat bidrag</i>	<i>240 tkr</i>
<i>Förväntat antal elever/termin</i>	<i>60</i>
<i>Utfall antal elever/termin</i>	<i>14-15</i>
<i>Faktiska projektkostnader</i>	<i>160 tkr</i>

Österledskyrkans i Gamla Uppsala föreslog att som ett pilotprojekt bredda sin musikskoleverksamhet med gruppundervisning i drama, för barn i åk 1-6. Dramaundervisningen skulle enligt förslaget äga rum i kyrkans egna lokaler, men också i samarbete med närliggande skolor. Med ett bidrag om 240 tkr planerade Österledskyrkan att kunna driva sex grupper/termin med tio elever/grupp, sammanlagt 120 elever.

Hösten 2015

Totalt 14 elever deltog i dramaundervisningen, uppdelade i tre mindre grupper. Grupperna träffades vid 13 tillfällen i Österledskyrkan. Deltagarna nåddes genom uppsökande verksamhet i Gamla Uppsala skola och Fredrika Bremerskolans klasser åk F-5, genom en annons i UNT och genom information till Österledskyrkans fritidsverksamhet.

Våren 2016

Under vårterminen 2016 har man haft 15 elever och sex träffar i Österledskyrkan, varav två är tillfällen då barnen framträtt inför publik. Endast en av dessa elever går även i musikskolan. Grupperna har endast bestått av barn från de yngre årskurserna. Totalt under läsåret har man nått 22 unika elever.

Värvningsaktiviteterna man gjorde i början av vårterminen har gett varierande resultat. Uppsökande verksamhet i skolan resulterade i en ny grupp. Kyrkan hoppas att man kan utöka sitt upptagningsområde om verksamheten skulle fortsätta.

Grupperna har fungerat mycket bra och man har sett en utveckling hos eleverna. Barnens deltagande och kontakten med föräldrarna har fungerat bra.

Utmaningar och styrkor

Österledskyrkan stötte på flera utmaningar under pilotprojektets gång. Till exempel hade man hoppats på fler deltagare och ett samarbete med skolan som inte gick att fullfölja och på Fredrika Bremerskolan har man startat en större renovering vilket lett till brist på lokaler.

Det har också varit en utmaning att hitta tider som fungerat för både lärare och elever. Detta har lett till att man under våren har hämtat och lämnat en grupp från Gamla Uppsala skolas fritids för att göra det möjligt för en grupp därifrån att vara med.

Österledskyrkan menar att det har varit mycket inspirerande att kunna erbjuda en ny aktivitet inom verksamheten. Man ser positivt på att man lyckats nå en ny grupp barn genom pilotprojektet än de som tidigare sökt sig till musikskolan.

Webbplats för kulturskolan

Uppbyggnaden av en gemensam webbplats, som enligt tidigare beslut skulle lanseras och testas i samband med pilotprojektet, är beroende av vilken form den slutliga kulturskolan får. Kulturnämnden gav 2016-04-21 § 68 (KTN-2015-0125) förvaltningen i uppdrag att utreda externa aktörers möjligheter att bidra till kulturskolans verksamhet, och resultatet av denna utredning påverkar förutsättningarna för en gemensam webbplats.

När pilotprojektet drog igång skapades istället en undersida på kommunens webbplats, från vilken användare länkades vidare till de olika aktörernas webbplatser. Under 2016 pågår också en utveckling av kommunens webbplats för barnkultur, KUBIK, vilket kommer att leda till ett tydligare synliggörande av samtliga kulturkurser för barn och unga i kommunen.

Förvaltningens kommentar

Pilotprojektets snabba start med kort planeringstid ledde till att förvaltningen inte hann rekognoscera vilken befintlig kulturverksamhet som fanns i de berörda stadsdelarna, och att pilotprojektet därmed inverkade på andra aktörer, såsom Kulturparken med öppen drama- och musikalverksamhet i både Gränby och Sävja, Aktiv Ungdom med teaterkurser i Gränby och Sensus som nyligen investerat medel i Gränbyskolans musikstudio.

Förvaltningen kan vidare genom redovisningarna från aktörerna inom pilotprojektet konstatera att de på egen hand dragit flera slutsatser om utvecklingsmöjligheter och framgångsfaktorer i sina verksamheter.

Redovisningarna från Studieförbundet visar att Sävja kulturcentrum har fungerat bra som lokal för en yngre åldersgrupp tidigt på dagen, i anslutning till skoldagen, men varit en otrygg miljö för såväl elever som ledare kvällstid.

Flera av Studieförbundets ledare har påpekat att deras verksamheter skulle ha fungerat bättre som kursverksamhet för att locka fler elever och få en högre kvalitet i undervisningen. Synpunkterna har gått isär angående elevavgifter för verksamheten, där vissa ledare menar att det skulle sporra eleverna, medan andra menar att en del elever då stängs ute.

En av de verksamheter som Studieförbundet bedrivit utan större svårigheter är Designlabbet i Sävja. Studieförbundet uppbär redan 110 tkr för Designlabbet i stadsdelarna Ekeby och Gottsunda under 2016, genom kulturnämndens verksamhetsbidrag för fritidsverksamhet för barn och unga.

Förvaltningen menar att organisationen kan söka verksamhetsbidrag även för motsvarande verksamhet i Sävja, men även för andra delprojekt som organisationen upplevt som fungerande. Även Österledskyrkan skulle kunna söka verksamhetsbidrag från kulturnämnden för sin dramaverksamhet.

El Sistema är en etablerad och välkänd verksamhet i flera av landets kommuner och ingår då som en del av i kommunernas musik- och kulturskoleverksamhet. Uppsala Musikskola har i sin del av pilotprojektet genomfört verksamheten helt enligt ursprungligt förslag, och har etablerat ett bra samarbete med såväl berörda skolor som med deltagande professionella musikaktörer.

Förvaltningen föreslår att El Sistema fr.o.m. hösten 2016 fortsätter som utvecklingsprojekt inom ramen för Uppsala Kulturskola, samt att Studieförbundet och Österledskyrkan hänvisas till att söka ordinarie verksamhetsbidrag för fritidsverksamhet för barn och unga, för projekt som de vill vidareutveckla.

